Download in de App Store

ti amo Italiaans ★★★★★
van Alessio, docent sinds 2018

Bijvoeglijke naamwoorden en aanpassing

Het Italiaanse bijvoeglijk naamwoord is trouw: het volgt het zelfstandig naamwoord in geslacht en getal, altijd. *Un vestito rosso*, *una giacca rossa*, *due scarpe rosse*. Er is maar één regel: de uitgang verandert mee met het zelfstandig naamwoord.

De twee families bijvoeglijke naamwoorden

Type	Vormen	Voorbeelden uit de boetiek
op -o (4 vormen)	-o, -a, -i, -e	rosso, rossa, rossi, rosse
op -e (2 vormen)	-e, -i	elegante, eleganti (mannelijk en vrouwelijk)

Het bijvoeglijk naamwoord volgt meestal het zelfstandig naamwoord: *una borsa nera*, *un cappotto lungo*. Een paar korte, veelgebruikte kunnen ervoor staan: *bello*, *brutto*, *grande*, *piccolo*, *nuovo*, *vecchio*.

Bij zelfstandige naamwoorden van verschillend geslacht samen wint het mannelijk meervoud: *la gonna e il cappotto sono nuovi*.

Kleuren	Gedrag
rosso, nero, bianco, giallo	buigen gewoon mee
blu, rosa, viola, beige	onveranderlijk: le scarpe blu, i pantaloni rosa

Goed om te weten

· *Grande* wordt *gran* voor een medeklinker als het vooraan staat: *un gran successo*, *una gran fame*. Erachter blijft het heel: *una casa grande*.
· *Quello* gedraagt zich als *bello* en als het lidwoord: *quel libro*, *quello zaino*, *quell'amico*, *quei ragazzi*, *quegli amici*.
· Samengestelde kleuren veranderen niet: *due camicie verde bottiglia*, *scarpe giallo canarino*. Het tweede woord maakt van de kleur een soort naam.

De meest gemaakte fouten

Fout	Goed
una giacca rosso	una giacca rossa (vrouwelijk: -a)
le scarpe eleganti e neri	le scarpe eleganti e nere (scarpe is vrouwelijk meervoud)
i pantaloni blues	i pantaloni blu (blu is onveranderlijk)

Gratis overzicht, voor persoonlijk gebruik: je mag het voor jezelf printen.
Niet verspreiden, publiceren, verkopen of wijzigen. © thuisitaliaans.com · Alle rechten voorbehouden.

Download in de App Store

ti amo Italiaans ★★★★★
van Alessio, docent sinds 2018

Wat je er nog bij moet weten

Wat het Italiaanse overzicht niet heeft: het Italiaans naast het Nederlands, de woorden van de pagina en een verhaal over de taal.

Het Italiaans en het Nederlands naast elkaar

Het Nederlands zet het bijvoeglijk naamwoord vóór het zelfstandig naamwoord en voegt hooguit een *-e* toe. Italiaans zet het erachter en laat het volledig meebuigen in geslacht en getal: *una macchina rossa*, *due macchine rosse*. Een paar veelgebruikte bijvoeglijke naamwoorden mogen vooraan, en dan verandert vaak de betekenis: *un vecchio amico* is een oude vriend, *un amico vecchio* een bejaarde.

Meervoud op -chi of -ci?

Bij bijvoeglijke naamwoorden op *-co* en *-go* beslist de klemtoon, niet de spelling.

Klemtoon	Meervoud	Voorbeelden
op de voorlaatste lettergreep	-chi, -ghi	bianco → bianchi, stanco → stanchi, lungo → lunghi
op de derde van achteren	-ci, -gi	simpatico → simpatici, pratico → pratici, tipico → tipici
vrouwelijk	altijd -che, -ghe	bianca → bianche, simpatica → simpatiche, lunga → lunghe

Zeg het woord hardop en tel: *SIM-pa-ti-co* heeft de klemtoon op de derde lettergreep van achteren, dus *simpatici*.

Wist je dat?

Het Italiaanse bijvoeglijk naamwoord staat meestal ná het zelfstandig naamwoord, en dat is geen willekeur: de plaats verandert de betekenis. *Un uomo grande* is een grote man, *un grand'uomo* een groot man. *Una vecchia amica* is een oude vriendin in de zin van al lang; *un'amica vecchia* is er een op leeftijd. Voor het zelfstandig naamwoord staat het oordeel, erna het feit. En soms is een kleur geen kleur maar een toestand: *essere al verde* betekent «blut zijn».

De woorden van deze pagina

Italiaans	Wat het is
la camicia	overhemd met knoopjes en een kraag
le scarpe	die draag je aan je voeten
la giacca	kort jasje, bijvoorbeeld bij een pak
la sciarpa	warme stof om je nek
il cappotto	lange warme winterjas
la borsa	daar draag je je spullen in

Gratis overzicht, voor persoonlijk gebruik: je mag het voor jezelf printen.
Niet verspreiden, publiceren, verkopen of wijzigen. © thuisitaliaans.com · Alle rechten voorbehouden.

Download in de App Store

ti amo Italiaans ★★★★★
van Alessio, docent sinds 2018

Bijvoeglijke naamwoorden en aanpassing · oefeningen

Eerst de proef van het hoofdstuk, dan vijf oefeningen op volgorde van moeilijkheid. Hier geen oplossingen: die staan allemaal samen achterin.

00 · Probeer het meteen

Pas het bijvoeglijk naamwoord aan:

1. Ho comprato una camicia _____.
2. Queste scarpe sono troppo _____.
3. Cerco un cappotto _____.
4. Le borse _____ sono in vetrina.
5. Il vestito e la giacca sono _____.

01 · Accordo semplice

Vul de uitgang van het bijvoeglijk naamwoord aan.

1. un ragazzo alt _____
2. una ragazza alt _____
3. due libri nuov _____
4. due case bell _____
5. la pizza calda? No, fredd _____
6. i giorni lungh _____

02 · Gli aggettivi in -e

Deze hebben één vorm in het enkelvoud. Vul aan.

1. un esercizio facil _____
2. una domanda facil _____
3. due esercizi facil _____
4. due domande facil _____
5. un ragazzo gentil _____
6. due ragazze gentil _____

03 · Colori e invariabili

Let op: *blu*, *rosa*, *viola*, *arancione* veranderen niet (of nauwelijks).

1. due maglie ross _____
2. due maglie blu → _____
3. tre fiori ros _____
4. due macchine ner _____
5. due sciarpe viola → _____
6. due porte verd _____

04 · Maschile e femminile insieme

Bij een gemengde groep gaat het bijvoeglijk naamwoord in het mannelijk meervoud. Vul aan.

1. Marco e Luca sono italian _____
2. Anna e Sara sono italian _____
3. Marco e Anna sono italian _____
4. Il libro e la penna sono nuov _____
5. La madre e le figlie sono stanc _____
6. Il padre e le figlie sono stanc _____

Gratis overzicht, voor persoonlijk gebruik: je mag het voor jezelf printen.
Niet verspreiden, publiceren, verkopen of wijzigen. © thuisitaliaans.com · Alle rechten voorbehouden.

Download in de App Store

ti amo Italiaans ★★★★★
van Alessio, docent sinds 2018

05 · Descrivi la stanza

Schrijf lidwoord, zelfstandig naamwoord en bijvoeglijk naamwoord, allemaal in de juiste vorm. Voorbeeld: *(tavolo / grande)* → *il tavolo grande*.

HERHALING lidwoorden · geslacht en getal

1. (finestra / aperto) → _____
2. (libri / vecchio) → _____
3. (sedie / comodo) → _____
4. (zaino / nero) → _____
5. (amiche / simpatico) → _____
6. (alberghi / caro) → _____

Lees en begrijp

De grammatica van dit hoofdstuk in een tekst uit het dagelijks leven: het bord met de uitverkoop.

SALDI DI FINE STAGIONE

Via Rizzoli 8 · Bologna

Camicia **bianca**, cotone **leggero**	29
Scarpe **nere** **italiane**	89
Giacca **lunga** e **calda**	129
Sciarpe **colorate**, lana **morbida**	19
Borse **piccole** in pelle **vera**	59

Ultima settimana: prezzi piccoli, scelta grande.

1. Quanto costano le sciarpe?
- ○ 19
- ○ 29
- ○ 59
- ○ 89

2. Perché «scarpe nere» e non «scarpe nero»?
- ○ È un errore di stampa
- ○ L'aggettivo concorda con il nome
- ○ Nero non cambia mai
- ○ I colori sono sempre plurali

3. Completa: «una borsa ___» (rosso).
- ○ rosso
- ○ rossi
- ○ rossa
- ○ rosse

Lees en begrijp

Nog een tekst met dezelfde grammatica: de e-mail van een winkel.

Nuovi arrivi di primavera

da Bottega Rizzoli <info@bottegarizzoli.it>
a clienti@bottegarizzoli.it
data gio 14 mar, 08:30

Buongiorno,

sono arrivati i capi **nuovi**: camicie **bianche** e **azzurre**, maglie **morbide**, giacche **corte**.

La lana è **italiana** e i colori sono **caldi**. Le taglie **piccole** finiscono presto.

Vi aspettiamo in una bottega **piccola** ma **piena** di cose **belle**.

A presto,
Elena

1. Quali taglie finiscono presto?
- ○ le piccole
- ○ le grandi
- ○ le medie
- ○ tutte

2. Perché «maglie morbide» e non «maglie morbidi»?
- ○ Morbido non cambia mai
- ○ È più elegante
- ○ Maglia è femminile, e sono tante
- ○ È un errore

3. Completa: «i colori ___» (vivace).
- ○ vivace
- ○ vivaci
- ○ vivacie
- ○ vivacei

Gratis overzicht, voor persoonlijk gebruik: je mag het voor jezelf printen.
Niet verspreiden, publiceren, verkopen of wijzigen. © thuisitaliaans.com · Alle rechten voorbehouden.

Download in de App Store

ti amo Italiaans ★★★★★
van Alessio, docent sinds 2018

Nog één keer

De overeenkomst met de zelfstandige naamwoorden van het vorige overzicht, enkelvoud en meervoud: vul de uitgang van de bijvoeglijke naamwoorden in.

1. Ho comprato una borsa ross_ .
2. Queste scarpe sono nuov_ .
3. Il cappotto grigi_ è di Marco.
4. Le camicie bianch_ sono in lavatrice.
5. I guanti sono cald_ e morbid_ .
6. Che bell_ questi stivali!
7. La sciarpa e il cappello sono nuov_ .
8. Un vestito elegant_ per la festa.
9. Due magliette larg_ .
10. La valigia è pien_ di vestiti legger_ .

Veelgestelde vragen

Krijgt het bijvoeglijk naamwoord een -e, zoals in het Nederlands?
Ook die regel werkt anders. In het Nederlands hangt de *-e* af van de/het en van het lidwoord: *een groot huis*, *het grote huis*. In het Italiaans telt alleen het zelfstandig naamwoord, in geslacht en getal: *una casa grande*, *la casa grande*, *le case grandi*. Bepaald of onbepaald maakt geen verschil.

Hoe vertaal je «leuk»?
Met verschillende woorden, want het Italiaans heeft geen alleskunner. Een leuke jongen is *un ragazzo simpatico* als je zijn karakter bedoelt, *carino* als je zijn uiterlijk bedoelt. Een leuk feest is *una festa divertente*, een leuk huisje *una casetta carina*. *Bello* past bijna overal, maar zegt meer: mooi.

Betekent *brutto* hetzelfde als ons «bruto»?
Helemaal niet: *brutto* is lelijk of slecht. *Un brutto vestito*, *che brutto tempo!*, *una brutta notizia*. Je bruto loon is *lo stipendio lordo*; *netto* betekent wel hetzelfde als bij ons. Wie in Italië vraagt naar *lo stipendio brutto*, vraagt dus naar een lelijk salaris.

Waarom staat het bijvoeglijk naamwoord meestal achteraan?
Omdat het in die positie onderscheidt: *il vino rosso* zegt wélke wijn, tegenover de witte. Vooraan wordt het beschrijvend of emotioneel: *un bel vino* geeft een oordeel, geen onderscheid.

Hoe past het bijvoeglijk naamwoord zich aan?
In geslacht en getal aan het zelfstandig naamwoord: *il libro rosso*, *la casa rossa*, *i libri rossi*, *le case rosse*. Bijvoeglijke naamwoorden op *-e* hebben maar twee vormen: *verde*, *verdi*.

Wat gebeurt er met bello en buono voor het zelfstandig naamwoord?
Die gedragen zich als het lidwoord: *bel libro*, *bello spumante*, *bei libri*, *begli gnocchi*. En *buono* wordt *buon*: *buon giorno*, *buon appetito*.

Hoe zeg je heel of erg bij een bijvoeglijk naamwoord?
Met *molto* ervoor (*molto bello*) of met de uitgang *-issimo* erachter (*bellissimo*). De tweede is sterker en veel gebruikelijker in spreektaal: *buonissimo*, *carissimo*, *stanchissimo*.

Verandert molto zelf ook?
Alleen als het «veel» betekent en bij een zelfstandig naamwoord staat: *molti libri*, *molte case*. Voor een bijvoeglijk naamwoord blijft het onveranderd: *molto belle*, niet *molte belle*.

Gratis overzicht, voor persoonlijk gebruik: je mag het voor jezelf printen.
Niet verspreiden, publiceren, verkopen of wijzigen. © thuisitaliaans.com · Alle rechten voorbehouden.

Download in de App Store

ti amo Italiaans ★★★★★
van Alessio, docent sinds 2018

BIJLAGE · DE UITLEG IN HET ITALIAANS

Gli aggettivi e l'accordo

L'aggettivo italiano è fedele: segue il nome in genere e numero, sempre. Un vestito rosso, una giacca rossa, due scarpe rosse. La regola è una: cambiare la desinenza insieme al nome.

Le due famiglie di aggettivi

Tipo	Forme	Esempi in boutique
in -o (4 forme)	-o, -a, -i, -e	rosso, rossa, rossi, rosse
in -e (2 forme)	-e, -i	elegante, eleganti (per tutti i generi)

L'aggettivo di solito segue il nome: una borsa nera, un cappotto lungo. Alcuni corti e comunissimi possono precederlo: bello, brutto, grande, piccolo, nuovo, vecchio.

Con nomi di generi diversi insieme, vince il maschile plurale: la gonna e il cappotto sono nuovi.

Colori	Comportamento
rosso, nero, bianco, giallo	si accordano normalmente
blu, rosa, viola, beige	invariabili: le scarpe blu, i pantaloni rosa

Da sapere

· **Bello** e **quello** davanti al nome si comportano come l'articolo: *un bel libro, un bello specchio, dei begli occhi, quei ragazzi, quegli amici.* Dopo il nome restano interi: *un libro bello.*

· **Buono** davanti al nome segue *un*: *un buon caffè, un buono studente, una buona idea, una buon'amica.* E *grande* si accorcia in *gran* davanti a consonante: *un gran successo.*

· I colori che vengono da un nome sono invariabili: *rosa, viola, lilla, beige, blu.* Anche *verde bottiglia* e *giallo canarino* non si accordano: *due camicie verde bottiglia.*

· *Molto, poco, troppo, tanto* cambiano se accompagnano un nome (*molte cose*) ma restano fermi se accompagnano un aggettivo o un verbo: *sono molto stanca, ho dormito poco.*

Gli errori più comuni

Sbagliato	Giusto
una giacca rosso	una giacca rossa (femminile: -a)
le scarpe eleganti e neri	le scarpe eleganti e nere (accordo al femminile plurale)
i pantaloni blues	i pantaloni blu (blu è invariabile)

Gratis overzicht, voor persoonlijk gebruik: je mag het voor jezelf printen.
Niet verspreiden, publiceren, verkopen of wijzigen. © thuisitaliaans.com · Alle rechten voorbehouden.

Download in de App Store

ti amo Italiaans ★★★★★
van Alessio, docent sinds 2018

Hoe verder

De andere 54 overzichten, tot C2

Dit is een van de 7 gratis overzichten. De andere 54 zijn net zo opgebouwd, van A1 tot C2: regels en tabellen, oefeningen, een tekst om te lezen en alle oplossingen. Alle 61 in één keer voor € 9, of inbegrepen in de volledige cursus.

Alle 61 overzichten · € 9 — thuisitaliaans.com/schede

Cursus Italiaans online, in je eigen tempo

55 hoofdstukken in de goede volgorde, geschreven door een docent: oefeningen die meteen worden nagekeken, toetsen om over te slaan wat je al kent, en herhalingen die terugkomen op het juiste moment. De eerste helft van A1 is gratis, zonder account.

Geen account en geen betaalgegevens voor het gratis deel. De volledige cursus kost € 39 per jaar, of eenmalig € 79, voor altijd.

Begin met het gratis deel → — thuisitaliaans.com/cursus-italiaans-online

Elk onderwerp, een wereld

Download in de App Store

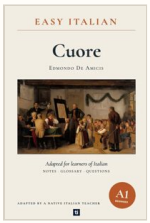
In de app **ti amo Italiaans** oefen je grammatica binnen thematische leerpaden met vakspecifieke woordenschat: *il bar*, *i trasporti*, *il calcio*, *la moda*, *la burocrazia* en zeventien andere. Kies je wereld en de grammatica komt vanzelf mee, ook in het Nederlands uitgelegd.

De helft van de A1-cursus gratis, zonder account

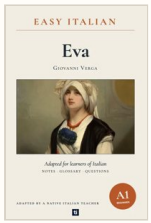
App Store · thuisitaliaans.com/app-ti-nl

Lees Italiaans op je eigen niveau

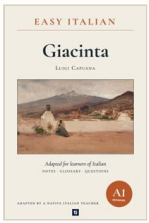
Italiaanse klassiekers herschreven van A1 tot C1, met aantekeningen en een woordenlijst.

Cuore
Edmondo De Amicis · Niveau A1

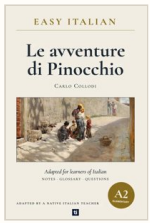
Eva
Giovanni Verga · Niveau A1

Giacinta
Luigi Capuana · Niveau A1

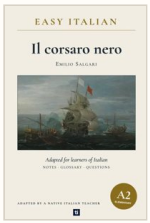
Il giornalino di Gian Burrasca
Vamba · Niveau A1

Le avventure di Pinocchio
Carlo Collodi · Niveau A2

La coscienza di Zeno
Italo Svevo · Niveau A2

Il corsaro nero
Emilio Salgari · Niveau A2

Alle A1-boeken: thuisitaliaans.com/italiaanse-boeken-a1

Oplossingen

Alles samen op één plek: kijk hier na en laat deze pagina weg als je voor de klas print.

00 · Probeer het meteen
1. bianca · 2. strette · 3. elegante · 4. blu · 5. nuovi

01 · Accordo semplice
1. o · 2. a · 3. i · 4. e · 5. a · 6. i

02 · Gli aggettivi in -e
1. e · 2. e · 3. i · 4. i · 5. e · 6. i

03 · Colori e invariabili
1. e · 2. blu *(invariabile)* · 3. rosa *(invariabile)* · 4. e · 5. viola *(invariabile)* · 6. i

04 · Maschile e femminile insieme
1. i · 2. e · 3. i · 4. i · 5. he · 6. hi

05 · Descrivi la stanza
1. la finestra aperta · 2. i libri vecchi · 3. le sedie comode · 4. lo zaino nero · 5. le amiche simpatiche · 6. gli alberghi cari

Lees en begrijp 1
1. a) 19 · 2. b) L'aggettivo concorda con il nome · 3. c) rossa

Lees en begrijp 2
1. a) le piccole · 2. c) Maglia è femminile, e sono tante · 3. b) vivaci

Nog één keer
1 rossa · 2 nuove · 3 grigio · 4 bianche · 5 caldi, morbidi · 6 belli · 7 nuovi · 8 elegante · 9 larghe · 10 piena, leggeri

thuisitaliaans.com/grammatica/nl
Alessio · docent Italiaans voor anderstaligen, master ITALS

Gratis overzicht, voor persoonlijk gebruik: je mag het voor jezelf printen.
Niet verspreiden, publiceren, verkopen of wijzigen. © thuisitaliaans.com · Alle rechten voorbehouden.